

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Перший проректор
_____
Н.М. Іщенко
„30” червня 2018 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
З ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ГРОМАДСЬКИМИ ТА
НЕПРИБУТКОВИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ»

статус дисципліни вибіркова

за спеціальністю: 073 Менеджмент

АВТОР ПРОГРАМИ:
к.е.н., доц. Бурдельна Г.О.

кафедра менеджменту

„27” червня 2018 р.

Миколаїв 2018

Лист погодження робочої програми

Робочу програму схвалено:

на засіданні кафедри економічної теорії та міжнародної економіки
Протокол № _____ від „____” _____ 2017 р.

Завідувач кафедри _____ Т. М. Фертікова

на засіданні випускової кафедри фінансів і кредиту
Протокол № 3 від „25” 10 2017 р.

В. о. завідувача кафедри _____ К. П. Черненко

на засіданні випускової кафедри економіки підприємства
Протокол № 3 від „11” 10 2017 р.

Завідувач кафедри _____ О. Б. Кузьменко

на засіданні випускової кафедри обліку і аудиту
Протокол № 4 від „7” 11 2017 р.

Завідувач кафедри _____ Ю. В. Великий

на засіданні випускової кафедри менеджменту
Протокол № _____ від „____” _____ 2017 р.

В. о. завідувача кафедри _____ О. Ю. Стоян

на засіданні методичної ради факультету економічних наук
Протокол № _____ від „____” _____ 2017 р.

Голова _____ Ю. Ю. Верланов

Робочу програму погоджено за формами навчання:

Денна форма навчання:

В. о. декана факультету економічних наук _____ О. Б. Філімонова

„____” _____ 2017 р.

Заочна форма навчання:

Директор ННІПО _____

Г. Л. Норд

„____” _____ 2017 р.

Начальник навчально-методичного відділу _____

І. Ю. Потай

„____” _____ 2017 р.

1. Концепція викладання дисципліни

Аналіз діяльності третього сектору в Україні протягом останніх десяти років засвідчив, що основними проблемами, які стримують розвиток українських недержавних організацій, є недостатнє фінансування й розуміння концептуальних основ стратегічного управління. Воно стало стандартною формою мислення і діяльності менеджерів організацій громадянського суспільства у більшості розвинутих країн. Утім, український третій сектор звернувся до цієї тематики зовсім недавно. Каталізатором вивчення і провадження методології стратегічного управління стали численні проекти технічної допомоги та гранти зарубіжних країн, чільне місце серед яких займає програма Європейського Союзу "Розвиток інституційного партнерства" (ІВРР).

Активізація громадянського суспільства стала потребою утвердження державності. В умовах розбудови демократичних інститутів країни, здійснення ринкових реформ постає багато питань гострого, дискусійного характеру щодо посилення ролі організацій громадянського сектору. Ці процеси з об'єктивною необхідністю вимагають обґрунтування нової методології стратегічного управління неприбутковим сектором, який має низку суттєвих особливостей в частині цілей і завдань зацікавлених осіб у порівнянні з бізнесовим та державним секторами. Саме розв'язанню вище означеної проблеми призначена ця дисципліна, де логіко-структурним способом викладено особливості і концептуальні положення змісту стратегічного управління громадськими та неприбутковими організаціями, обґрунтовано принципи і конкретні пропозиції використання потенційних можливостей та цінностей у системі організацій третього сектору

Вона вивчає і обґрунтовує зростання ролі громадського сектору в житті нашого суспільства, вимагає високого рівня професіоналізму від його лідерів. Особливо це актуально зараз, коли ще не створено систему підготовки керівників НДО на державному рівні, а рівень професійної мобільності у громадському секторі вищий, ніж в інших секторах. Саме з урахуванням цих обставин складено програму "Управління громадськими та неприбутковими організаціями".

Мета навчальної дисципліни полягає у формуванні у майбутніх фахівців теоретичних знань, умінь та практичних навичок у галузі:

- формування знань і навичок використання найефективніших форм і методів організації та здійснення зв'язків фірми з цільовою аудиторією з грамотним використанням систем масової інформації;
- появу та розвиток громадських (недержавних, неприбуткових) організацій та їх участь в управлінських процесах, які відбувалися в Україні;
- становлення та розвиток громадського та недержавного (неприбуткового) сектору в Україні в новітню добу; розвиток благодійництва та меценатства в Україні.

Міждисциплінарні зв'язки: мовне підґрунтя – українська мова, англійська мова; економіко-теоретичне підґрунтя – політекономія, менеджмент, соціологія, політологія, менеджмент в органах державної влади.

Після вивчення курсу студенти повинні отримати наступні

знання:

- управління персоналом та стратегічними процесами в недержавному та громадському секторі ;
- особливості прийняття рішень в організаціях громадського та неприбуткового сектору;
- функції громадських об'єднань, їх значення для суспільства й держави;
- види громадських об'єднань та особливості їх правового статусу;
- виявляти основоположні цінності, які притаманні розвинутій демократичній державі і громадянському суспільству;

вміння:

- формувати місію і стратегічне бачення громадських організацій;
- визначати систему цілей громадських організацій;
- здійснювати стратегічне керівництво процесом реалізації стратегії організації;
- проводити моніторинг змін умов діяльності організації та контроль реалізації стратегії для громадських організацій;
- визначати становлення, розвиток та основні напрямки діяльності волонтерських організацій в Україні;
- особливості керування волонтерськими програмами;
- використовувати на практиці набутий під час вивчення курсу досвід;
- орієнтуватися у законодавстві, статутах, положеннях про організацію та діяльність громадських об'єднань, правильно їх застосовувати.

Об'єктом навчальної дисципліни є процес управління громадськими та неприбутковими організаціями на рівні держави.

Предметом вивчення дисципліни є покращення якості громадських та неприбуткових організацій шляхом впровадження консультування і управління проектами, бізнес-планом; спрямованих на підвищення роботи в громадській сфері та прагнення поглибити свої навички управління в неприбутковому секторі.

Дисципліна "Управління громадськими та неприбутковими організаціями" є професійно-орієнтованою дисципліною у підготовці фахівців менеджерів, бо спрямована на надання студентам знань та вмінь основних закономірностей розуміння історичного, політичного, юридичного, етичного та соціального середовища, в якому громадські і неприбуткові організації діють в Україні. Особлива увага приділяється огляду основних викликів сучасної державної політики, з якими громадські організації стикаються у своїй щоденній діяльності.

Знання, які студенти отримують при вивченні навчальної дисципліни "Управління громадськими та неприбутковими організаціями", є вибірковою для інших професійно-орієнтованих дисциплін.

2. Витяг з навчального плану спеціальності

Форма навчання	Курс	Семестр	Всього годин	В тому числі					Форма підсумкового контролю	
				аудиторних			самостійна робота студента		іспит	залік
				лекцій	групові	напівгрупові	семестрова робота по дисципліні	курсорова робота (проект)*		
Денна	2	4	180	36	36	-	108	-	+	-

3. Зміст навчальної дисципліни – тематичні плани дисципліни

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. СУТНІСТЬ ТА РОЛЬ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Тема 1. Історія становлення та розвитку громадських організацій

Передумови становлення та розвитку громадських організацій. Концепція управління громадських організацій. Предмет та об'єкт громадських організацій. Поняття «стратегія підприємства». Стратегічні рішення на підприємствах та фактори впливу на їх прийняття.

Ключові гіпотези громадських організацій: випадковості; залежності від зовнішнього середовища; відповідності; стратегії, здібності та діяльності; багатоелементності; збалансованості. Задачі громадських організацій.

Імовірні вигоди від застосування управління в практичній діяльності громадських організацій. Причини зростання значущості стратегічного управління для організацій у ринкових умовах господарювання. Досвід та проблеми використання теорії громадських організацій в процесі розвитку українських організацій в ринкових умовах господарювання.

Тема 2. Соціально-економічна природа організацій громадського суспільства

Управління персоналом в недержавних організаціях соціальної сфери. Особливості управління персоналом на підприємствах та організаціях соціальної сфери недержавної форми власності. Кадрове забезпечення соціальної роботи. Фактори ризику в соціальному управлінні.

Сутність поняття “соціальна сфера”. Соціальна сфера в Україні та її складові. Сутність понять “соціальне забезпечення”, “соціальний захист”. Виникнення та розвиток системи соціального забезпечення населення в

європейських країнах. Еволюція розвитку системи соціального захисту населення в Україні.

Основні принципи соціального забезпечення. Сутність понять “недержавний сектор”, “третій сектор”, “громадська організація”, “неурядова організація”. Основні напрямки діяльності неурядових організацій в Україні. Напрямки та перспективи розвитку громадського сектору в Україні. Напрямки соціальної роботи неурядових організацій. Особливості співпраці неурядових організацій з органами влади.

Тема 3. Зміст стратегічного управління в громадських організаціях

Сутність стратегічного управління в громадських організаціях. Етапи стратегічного управління. Методи стратегічного управління. Система стратегічних, поточних та оперативних планів організації.

Принципи стратегічного управління. Значення стратегічного управління діяльності організацій в умовах нестабільності зовнішнього оточення. Підходи до організації стратегічного планування в організацій.

Процес стратегічного управління. Характеристика етапу цілеутворення. Вибір місії та правила її формування. Значення місії для організації з орієнтацією на стратегічний розвиток. Девіз та кредо підприємства. Класифікація стратегічних цілей. Фактори, які впливають на вибір стратегічних цілей. Сфери встановлення стратегічних цілей організацій.

Тема 4. Формування стратегічних цілей і завдань

Основні етапи стратегічного управління: стратегічне планування, стратегічний аналіз; стратегічний вибір; реалізація стратегії.

Місія організації та правила її формування в процесі стратегічного управління організацією. Значення місії для організацій з орієнтацією на стратегічний розвиток.

Класифікація стратегічних цілей. Побудова дерева стратегічних цілей. Визначення факторів, що впливають на вибір стратегічних цілей. Формування системи стратегічних цілей і завдань.

Альтернативні підходи стратегічних шкіл до формування стратегії організацій. Сутність та принципи планування стратегій.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ТРЕТІЙ СЕКТОР В УКРАЇНІ, ЙОГО МОЖЛИВОСТІ. ГРОМАДСЬКІ ТА БЛАГОДІЙНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

Тема 5. Управління результативністю діяльності громадських організацій

Мета та завдання контролю в управлінні діяльністю організацій в ринкових умовах господарювання. Методи оцінювання обраних організацією стратегій. Критерії та показники ефективності стратегій. Оцінювання доцільності впровадження стратегічних змін в організацій в процесі реалізації стратегії.

Суть стратегічних перетворень та визначення їх рівня: стратегія, що триває; рутинні стратегічні зміни; обмежені зміни; радикальні стратегічні перетворення;

зміна напрямку руху. Характеристика впливу різнорівневих стратегічних змін на підприємство. Масштаби стратегічних перетворень та особливості їх здійснення.

Тема 6. Управління діяльністю персоналу неприбуткових організацій

Поняття організаційної культури. Фактори, які впливають на організаційну культуру.

Культура і персонал організацій. Формальні та неформальні відносини. Соціально-психологічне забезпечення. Система соціально-психологічної регуляції організаційної діяльності. Соціальний аудит. Стратегічна поведінка. Варіанти впливу на формування поведінки групи.

Типові мотиватори стратегічної поведінки персоналу організації. Ієрархічна модель формування стратегічного мислення. Складові і прояви корпоративної культури. Актори формування конструктивної і деконструктивної корпоративної культури. Інформаційне забезпечення стратегічного управління.

Тема 7. Особливості правового статусу громадських організацій та громадських спілок

Основні правові форми та засади діяльності громадських організацій. Нормативно-правові акти з діяльності недержавних організацій в соціальній сфері. Принципи визначення статутної діяльності. Порядок реєстрації громадських організацій. Формування та функції органів управління. Форми звітування органів управління. Регулювання фінансової діяльності громадських організацій. Недержавний сектор та Цивільний кодекс України.

Регулювання надання соціальних послуг неурядовими організаціями: реалії та перспективи. Визначення понять організаційно – правових форм громадських організацій. Утворення громадських організацій та громадських спілок. Права громадських організацій та громадських спілок. Власність громадських організацій та громадських спілок.

Тема 8. Поняття та види благодійних організацій та волонтерських організацій і правові умови їх діяльності. Особливості правового статусу Товариства Червоного Хреста України

Сутність понять “благодійництво”, “благодійна організація”. Поява та розвиток благодійництва в Україні. Правове регулювання благодійної діяльності в Україні. Порядок створення та державної реєстрації благодійних товариств і установ.

Підстави та порядок припинення діяльності благодійних товариств і установ. Майнова основа благодійництва. Реалізація права власності благодійними товариствами і установами. Сутність поняття “меценатство”. Еволюція меценатської діяльності в Україні.

Правове регулювання меценатства. Особливості фінансування соціально-культурної сфери з боку меценатів. Основні напрямки роботи меценатів в Україні. Роль зарубіжних меценатів у підтримці соціально-культурної діяльності в Україні.

Сутність волонтерства. Поява волонтерства в сучасній Україні. Нормативно-правова база волонтерської діяльності в Україні. Основні напрямки волонтерської підготовки (роботи). Поняття та види волонтерських програм.

Розробка волонтерської програми: оцінка потреб, роль координатора та персоналу. Методи та принципи залучення волонтерів. Мотивація волонтерів. Визнання та винагородження. Волонтерські програми та заходи волонтерських організацій з підтримки учасників АТО.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ЗВ'ЯЗКИ З ГРОМАДСЬКІСТЮ У СИСТЕМІ КОМУНІКАЦІЙ

Тема 9. Загальна характеристика системи зв'язків з громадськістю

Сутність і основні елементи системи зв'язків з громадськістю. Організація та її роль у системі зв'язків з громадськістю як суб'єкта управління. Громадськість та її основні характеристики. Громадська думка, її рівні та роль у системі зв'язків з громадськістю.

Сутність і роль інформації у зв'язках з громадськістю. Канали збирання і передачі інформації. Дослідні організації та агенції зі зв'язків з громадськістю. Їхнє завдання у формуванні та функціонуванні системи зв'язків з громадськістю.

Функції системи зв'язків з громадськістю. Сутність і зміст аналітично-прогностичної функції. Завдання організаційно-технологічної функції. Управлінська функція та її завдання. Інформаційно-комунікативна функція. Зміст консультаційно-методичної функції та її реалізація.

Тема 10. Планування, організація та здійснення зв'язків з громадськістю

Сутність організаційних форм управління зв'язками з громадськістю, процес їх становлення, розвитку та вдосконалення.

Служба зв'язків з громадськістю в структурі простої системи управління, її складові та основні завдання. Основні напрями діяльності спеціалістів служби зв'язків з громадськістю.

Необхідність і сутність планування зв'язків з громадськістю. Довгостроковий план ЗЗГ, його зміст і особливості. Оперативний план ЗЗГ, його сутність, структура і функції. Стратегічне та оперативне планування ЗЗГ як єдиний процес забезпечення ефективного функціонування і розвитку організації (фірми, компанії, корпорації).

Програма зв'язків з громадськістю, її сутність та основні елементи. Алгоритм процесу розробки програми зв'язків з громадськістю та його характеристика.

Планування та організація кампанії зі зв'язків з громадськістю (PR-кампанії). Спільне і відмінне між PR-кампанією та рекламною кампанією. Основні етапи планування і проведення PR-кампанії.

Тема 11. Корпоративний імідж та його використання у зв'язках з громадськістю

Іміджелогія як наука. Предмет, об'єкт, цілі та завдання. Функції іміджелогії. Місце та роль іміджу у сучасному суспільстві. Види іміджів. Концепція іміджевої політики: цілі та механізми реалізації. Алгоритм формування іміджу. Позиціонування, як основна стратегія формування іміджу. Модель іміджевої

кампанії. Інструменти з формування іміджу. Антикризовий PR. Політичний PR. Інформаційні війни.

Тема 12. Засоби масової інформації як інструмент взаємодії з громадськістю

Сутність, цілі та функції засобів масової інформації, їхні права та обов'язки. Преса та її роль у системі засобів масової інформації та у зв'язках з громадськістю. Радіо та його роль у зв'язках з громадськістю. Телебачення як складний комплекс електронних, технічних, технологічних та організаційно-функціональних засобів підготовки, збирання, накопичення, переробки, аналізу та передачі інформації в різноманітних формах і на великий простір.

Сутність і особливості функціонування телекомунікацій різних форм власності: державних, громадських, муніципальних, акціонерних, кооперативних, приватних, можливість, необхідність та доцільність їх використання у зв'язках з громадськістю.

Основні завдання та функції ЗМІ, їх характеристика. Зв'язки і співпраця фірми (організації, компанії, корпорації) із засобами масової інформації. Механізм передачі повідомлень службою зв'язків з громадськістю засобам масової інформації. Основні вимоги до повідомлення.

Основні напрями діяльності спеціалістів служби зв'язків з громадськістю з установами комунікацій із засобами масової інформації.

Розподіл навчальних годин за темами

№ з/п	Назви розділів та тем	Всього годин	За формами занять, годин				Самостійна робота студента	Форми контролю
			Аудиторні					
			лекційні	семінарські	практичні	лабораторні		
Змістовий модуль 1. Сутність та роль громадських організацій у сучасних умовах господарювання								
1	Тема 1. Історія становлення та розвитку громадських організацій	15	2		2		7	* **
2	Тема 2. Соціально-економічна природа організацій громадського суспільства	15	4		4		8	* **
3	Тема 3. Зміст стратегічного управління в громадських організаціях	15	2		2		7	* **
4	Тема 4. Формування стратегічних цілей і завдань	15	4		4		7	* **
	Разом за змістовим модулем 1	60	12		12		29	
Змістовий модуль 2. Третій сектор в Україні, його можливості. Громадські та благодійні організації								
5	Тема 5. Управління результативністю діяльності громадських організацій	15	2		4		5	* **
6	Тема 6. Управління діяльністю персоналу неприбуткових організацій	15	4		2		5	* **

7	Тема 7. Особливості правового статусу громадських організацій та громадських спілок	15	2		2		5	* **
8	Тема 8. Поняття та види благодійних організацій та волонтерських організацій і правові умови їх діяльності. Особливості правового статусу Товариства Червоного Хреста України.	15	4		4		5	* **
	Разом за змістовим модулем 2	60	12		12		25	
Змістовий модуль 3. Зв'язки з громадськістю у системі комунікацій								
9	Тема 9. Загальна характеристика системи зв'язків з громадськістю	11	2		2		7	* **
10	Тема 10. Планування, організація та здійснення зв'язків з громадськістю.	12	4		4		8	* **
11	Тема 11. Роль зв'язків з громадськістю у побудові іміджу.	11	2		2		7	* **
12	Тема 12. Засоби масової інформації як інструмент взаємодії з громадськістю	11	4		4		7	* **
	Разом за змістовим модулем 3	60	12		12		29	
	Разом	180	36	-	36	-	108	

* - контроль під час групових занять

** - контроль під час виконання самостійних робіт

4.Аудиторна робота

4.1. [Опис лекційної частини забезпечення дисципліни](#)

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. СУТНІСТЬ ТА РОЛЬ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Тема 1. Історія становлення та розвитку громадських організацій

1. Передумови розвитку теорії громадських організацій.
2. Загальна характеристика громадських організацій
3. Предмет та об'єкт громадських організацій.
4. Створення громадських організацій.

Тема 2. Соціально-економічна природа організацій громадського суспільства

1. Соціально-економічна характеристика організацій громадського сектора
2. Межі між приватним, державним і третім сектором
3. Концептуальні особливості системи управління
4. Ключові відмінності організацій громадського сектора

Тема 3. Зміст стратегічного управління в громадських організаціях

1. Сутність стратегічного управління. Етапи стратегічного управління.
2. Методи стратегічного управління.
3. Система стратегічних, поточних та оперативних планів організації.
4. Принципи стратегічного управління.
5. Значення стратегічного управління діяльності організацій в умовах нестабільності зовнішнього оточення.
6. Підходи до організації стратегічного планування в організації.

Тема 4.Формування стратегічних цілей і завдань

1. Встановлення стратегічних цілей
2. Виявлення стратегічних проблем
3. Розроблення стратегічного плану
4. Загальні стратегічні дилеми

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ТРЕТІЙ СЕКТОР В УКРАЇНІ, ЙОГО МОЖЛИВОСТІ. ГРОМАДСЬКІ ТА БЛАГОДІЙНІ ОРГАНІЗАЦІЇ.

Тема 5. Управління результативністю діяльності громадських організацій

1. Необхідність оцінки результатів діяльності ОГС
2. Теоретичні основи управління результативністю
3. Розроблення індикаторів результативності
4. Посилення системи управління результативністю
5. Застосування бенчмаркінгу для поліпшення результативності діяльності
6. Принципи менеджменту якості в управлінні результативністю
7. Використання фінансової інформації в управлінні результативністю

Тема 6. Управління діяльністю персоналу неприбуткових організацій

1. Персонал організації громадянського суспільства
2. Практична робота з персоналом неприбуткової організації
3. Основи мотивації персоналу організацій третього сектору

Тема 7. Особливості правового статусу громадських організацій та громадських спілок

1. Визначення понять організаційно – правових форм громадських організацій.
2. Утворення громадських організацій та громадських спілок.
3. Права громадських організацій та громадських спілок.
4. Власність громадських організацій та громадських спілок.

Тема 8. Поняття та види благодійних організацій та волонтерських організацій і правові умови їх діяльності. Особливості правового статусу Товариства Червоного Хреста України.

1. Загальні засади благодійної діяльності в Україні.
2. Правове регулювання відносин у суспільстві, спрямованих на розвиток благодійної діяльності, утвердження гуманізму і милосердя.
3. Засади утворення і діяльності благодійних організацій.
4. Порядок надання та позбавлення юридичних осіб статусу волонтерської організації.
5. Особливості правового статусу волонтерів та діяльності волонтерських організацій.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ЗВ'ЯЗКИ З ГРОМАДСЬКІСТЮ У СИСТЕМІ КОМУНІКАЦІЙ

Тема 9. Загальна характеристика системи зв'язків з громадськістю

1. Сутність і основні елементи системи зв'язків з громадськістю.
2. Організація та її роль у системі зв'язків з громадськістю як суб'єкта управління.
3. Громадськість та її основні характеристики.
4. Громадська думка, її рівні та роль у системі зв'язків з громадськістю.
5. Сутність і роль інформації у зв'язках з громадськістю.
6. Дослідні організації та агенції зі зв'язків з громадськістю. Їхнє завдання у формуванні та функціонуванні системи зв'язків з громадськістю.

Тема 10. Планування, організація та здійснення зв'язків з громадськістю

1. Сутність організаційних форм управління зв'язками з громадськістю, процесів становлення, розвитку та вдосконалення.
2. Служба зв'язків з громадськістю в структурі простої системи управління, її складові та основні завдання.
3. Основні напрями діяльності спеціалістів служби зв'язків з громадськістю.

4. Необхідність і сутність планування зв'язків з громадськістю.

Тема 11. Корпоративний імідж та його використання у зв'язках з громадськістю

1. Сутність сучасної корпорації як об'єднання (організації) з метою спільної діяльності.
2. Корпоративний імідж як образ корпорації.
3. Основні складові корпоративного іміджу та їх характеристика.
4. Фірмовий стиль. Інформаційний дизайн. Архітектурний дизайн.
5. Зовнішній вигляд працівників фірми. Стиль управління. Стиль ділових відносин. Стиль поведінки.
6. Особиста культура працівників корпорації.
7. Відносини корпорації з державними закладами. Відносини із засобами масової інформації.

Тема 12. Засоби масової інформації як інструмент взаємодії з громадськістю

1. Сутність, цілі та функції засобів масової інформації, їхні права та обов'язки.
2. Преса та її роль у системі засобів масової інформації та у зв'язках з громадськістю.
3. Радіо та його роль у зв'язках з громадськістю.
4. Телебачення як складний комплекс електронних, технічних, технологічних та організаційно-функціональних засобів підготовки, збирання, накопичення, переробки, аналізу та передачі інформації в різноманітних формах і на великий простір.
5. Сутність і особливості функціонування телекомунікацій різних форм власності: державних, громадських, муніципальних, акціонерних, кооперативних, приватних, можливість, необхідність та доцільність їх використання у зв'язках з громадськістю.

[4.2. Напівгрупові \(практичні\) заняття та їх стислий опис](#)

4.2.1. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Історія становлення та розвитку громадських організацій

1. Передумови розвитку теорії громадських організацій.
2. Загальна характеристика громадських організацій
3. Предмет та об'єкт громадських організацій.
4. Створення громадських організацій.

Питання для контролю:

5. Закономірності виникнення громадських організацій.
6. Розвитку та функціонування громадських об'єднань як елементу правової держави та громадянського суспільства,
7. Відносини між громадськими об'єднаннями з одного боку та органами державної влади з іншого.

Тема 2. Соціально-економічна природа організацій громадського суспільства

1. Поняття НДО. Структура НДО. Основні посади в організації та посадові обов'язки. Види організацій-споживачів. Типи організацій.
2. Джерела фінансування недержавних організацій.
3. Показники життєздатності організації.
4. Розробка анкети з метою дослідження показників життєздатності організації з надання соціальних послуг.

Питання для контролю:

5. Сутність управління соціальними процесами.
6. Управління процесами зайнятості.
7. Управління процесами міграції з боку недержавних організацій.
8. Рішення як об'єднуючий процес в управлінні соціальною роботою, його зв'язок з основними функціями управління.
9. Етапи процесу прийняття рішень у соціальній сфері.
10. Фактори, що впливають на прийняття рішень у соціальній сфері.
11. Обмеження щодо прийняття рішень у соціальній сфері.
12. Моделі та методи прийняття рішень в управлінні соціальною роботою.

Тема 3. Зміст стратегічного управління в громадських організаціях

Основні поняття теми: стратегічне планування, характерні ознаки стратегічного планування, етапи стратегічного планування, методи стратегічного планування, система стратегічних, поточних та оперативних планів організації, альтернативні плани, одноразові плани, постійно діючі плани, технологічні схеми прийняття та узгодження рішень, технологічні процедури з розробки планів програм і проектів, послідовність розробки стратегічного плану підприємства, організаційні плани.

Елементи навчання: обговорення питань, тестування, практичне заняття, завдання самостійної роботи.

Контрольні питання:

1. Визначте сутність стратегічного планування.
2. Розгляньте етапи стратегічного планування.
3. Дослідіть методи стратегічного планування
4. Охарактеризуйте систему стратегічних, поточних та оперативних планів організації

Тема 4. Формування стратегічних цілей і завдань

1. Управління на засадах контролю, екстраполяції, передбачення змін.
2. Управління на засадах гнучких екстрених рішень: управління шляхом
3. реструктурування стратегічних завдань; управління за слабкими сигналами;
4. управління в умовах стратегічних несподіванок.

Питання для контролю:

5. формування місії та стратегічних цілей підприємства.

6. оцінка привабливості стратегічних зон господарювання.
7. аналіз конкурентної привабливості підприємства.
8. функції вищого керівництва підприємства при розробці стратегії.
9. інформаційне забезпечення процесу розробки стратегії.

Тема 5. Управління діяльністю персоналу неприбуткових організацій

1. Критерії відбору НДО. Загальні правила написання проекту. Форма та структура проекту (проект-заявка на грант).
2. Поняття інноваційності проекту. Приклади інноваційних проектів.
3. Відпрацювання навичок написання проекту.
4. Правила та процедура надання грантів. Критерії ефективності пропозиції

Питання для контролю:

5. Алгоритм пошуку донорської підтримки проекту.
6. Діяльність фонду “Євразія”. Міжнародний фонд “Відродження”.
7. Визначте мету та завдання стратегічного контролю в управлінні діяльністю підприємства.
8. Розгляньте заходи оцінки доцільності впровадження стратегічних змін на підприємстві

Тема 6. Управління діяльністю персоналу неприбуткових організацій

1. Персонал організації громадянського суспільства
2. Практична робота з персоналом неприбуткової організації
3. Основи мотивації персоналу організацій третього сектору

Питання для контролю:

4. Культура і персонал організацій.
5. Формальні та неформальні відносини.
6. Соціально-психологічне забезпечення.
7. Система соціально-психологічної регуляції організаційної діяльності.

Тема 7. Особливості правового статусу громадських організацій та громадських спілок

1. Порядок реєстрації громадських організацій.
2. Формування та функції органів управління.
3. Форми звітування органів управління. Регулювання фінансової діяльності громадських організацій.
4. Недержавний сектор та Цивільний кодекс України.

Питання для контролю:

5. Регулювання надання соціальних послуг неурядовими організаціями: реалії та перспективи.
6. Визначення понять організаційно – правових форм громадських організацій.
7. Утворення громадських організацій та громадських спілок.
8. Права громадських організацій та громадських спілок.
9. Власність громадських організацій та громадських спілок.

Тема 8. Поняття та види благодійних організацій та волонтерських організацій і правові умови їх діяльності. Особливості правового статусу Товариства Червоного Хреста України.

1. Аналіз Закону України “Про благодійництво та благодійні організації” та Закону України “Про свободу совісті та релігійні організації” з метою виявлення протиріч та недоліків.

2. Правове регулювання діяльності некомерційних організацій в Україні. Правове положення громадських об'єднань в Україні.

3. Мета волонтерської роботи в організації.

4. Соціально-психологічні проблеми волонтерів та шляхи їх попередження.

Питання для контролю:

5. Особливості залучення та мотивації волонтерів у недержавній організації.

6. Навчання волонтерів соціальної роботи та супервізії.

7. Підбір та розробка тренінгів для волонтерів. Тематика тренінгів.

Тема 9. Зв'язки з громадськістю у системі комунікацій

Контрольні питання:

1. Комунікація як основа діяльності у зв'язках з громадськістю.
2. Сутність комунікації. Теорії комунікації. Принципи комунікації.
3. Типи комунікації у зв'язках з громадськістю.
4. Маніпуляція у зв'язках з громадськістю: комунікативний аспект
5. Навчальна гра «Зіпсований телефон»:

Завдання для самостійної роботи:

1. Які принципи та особливості комунікації повинні бути враховані в процесі створення та реалізації PR-стратегії? На які питання слід дати відповіді перед початком роботи над комунікативною стратегією організації? Які типи комунікації використовуються у зв'язках з громадськістю.
2. Поясніть, що робить повідомлення засобом інформаційного впливу. Визначіть критерії ефективності інформаційного впливу в процесі PR.
3. Які перешкоди можуть виникнути на шляху комунікації між організацією та її аудиторією? Як їх можна подолати?
4. Г. Почепцов стверджує, що 69 відсотків інформації зчитується з екрану телевізора візуально. На сприйняття інформації найбільше впливають зовнішність комунікатора (55%) та голос (38%). Зміст сказаного – лише 7%. Прокоментуйте це і визначіть роль комунікатора (PR-менеджера) в реалізації стратегії зв'язків з громадськістю. Поясніть значення емоційного чинника в процесі комунікації та інформаційного впливу. Проілюструйте вплив невербальних засобів інформації, зокрема жестів, у процесі комунікації.
5. Розгляньте вплив стереотипів (ідеологічних також) на результати інформаційного впливу в практиці зв'язків з громадськістю.
6. Розгляньте особливості електронної комунікації та їх використання в практиці зв'язків з громадськістю.

7. Які відмінності між ієрархічною та демократичною комунікацією (Г. Почепцов). Чи можна стверджувати про можливість застосування лише одного типу комунікації у PR?
8. Які вимоги до повідомлення накладають масової аудиторії, ознаками яких є:
1) повідомлення досягають мільйонів людей одночасно; 2) повідомлення адресуються аудиторії як масі; 3) зміст масової інформації призначений не для професіоналів; 4) включеність аудиторії не обов'язкова.

Тема 10. Планування, організація та здійснення зв'язків з громадськістю

Громадськість та громадська думка – основний об'єкт в PR-діяльності. Поняття громадськості. Публічність та суб'єктність у соціальних взаємодіях – дві основні ознаки громадськості. Співвідношення понять громадськість та аудиторія. Ситуативний підхід до визначення громадськості (Дж. Дьюї, Дж. Груніг і Т. Хант). Взаємодія та комунікація як чинник формування громадськості. Дж. Груніг про три чинники перетворення латентної громадськості в активну (усвідомлення проблеми, усвідомлення обмежень, рівень участі). Психологічний підхід до визначення громадськості у PR (концепція самоорієнтації).

Контрольні питання:

1. Необхідність і сутність планування зв'язків з громадськістю.
2. Довгостроковий план ЗЗГ, його зміст і особливості.
3. Оперативний план ЗЗГ, його сутність, структура і функції.
4. Стратегічне та оперативне планування ЗЗГ як єдиний процес забезпечення ефективного функціонування і розвитку організації (фірми, компанії, корпорації).

Питання для контролю:

5. Алгоритм процесу розробки програми зв'язків з громадськістю та його характеристика.
6. Планування та організація кампанії зі зв'язків з громадськістю (PR-кампанії). Спільне і відмінне між PR-кампанією та рекламною кампанією. Основні етапи планування і проведення PR-кампанії.

Завдання для самостійної роботи:

1. Визначіть мету класифікації груп громадськості і визначення цільових аудиторій в практиці PR. Чи може організація впливати на всю громадськість?
2. К.Джоунз називає такий мінімальний набір знань про аудиторію, що необхідні для формування PR-стратегії: уподобання, біографічна інформація, процеси прийняття рішень, демографічна інформація (стать, вік, раса, релігія, доходи); уявлення аудиторії про сприятливі можливості розвитку подій і вирішення проблем; інформаційні можливості; оцінки дії аудиторії за різними сценаріями. Охарактеризуйте та доповніть ці критерії.
3. Особливості роботи з внутрішньою громадськістю організації у практиці PR.

4. Особливості впливу PR на громадську думку у третьому секторі. Визначити цільові аудиторії для громадських організацій, які займаються: а) проблемами природного середовища; б) правами жінок; в) громадянською освітою.

Тема 11. Роль зв'язків з громадськістю у побудові іміджу

PR як наука та мистецтво налагодження взаєморозуміння. PR як інструмент впливу, переконання і досягнення згоди в суспільстві, гармонізації суспільних відносин. PR у функціональній структурі організації: функція управління та складова частина комунікативної політики організації, спрямована на формування сприятливої громадської думки.

Контрольні питання:

1. Визначення зв'язків з громадськістю. Сутність та зміст зв'язків з громадськістю.
2. Співвідношення PR та суміжних сфер діяльності.
3. Функції PR в контексті відносин організація-громадськість.
4. Функції PR в різних суспільних середовищах.
5. З'ясуйте співвідношення PR, реклами та пропаганди. Спробуйте подати матеріал графічно.

Тема 12. Засоби масової інформації як інструмент взаємодії з громадськістю

Контрольні питання:

1. Історичні джерела розвитку зв'язків.
2. Зародження основ професії та інституціоналізація PR у США.
3. Передумови і причини становлення зв'язків з громадськістю як професійної сфери діяльності.
4. Розвиток зв'язків з громадськістю в країнах Європи.
5. Етапи та моделі розвитку PR. Глобалізація PR.

Завдання для самостійної роботи:

1. Витоки зв'язків з громадськістю в Античності та Середньовіччі.
2. Едвард Бернайз і становлення та професіоналізація PR-діяльності. Підготуйте матеріал про інших засновків та теоретиків зв'язків з громадськістю.
3. Історія зв'язків з громадськістю як науки.
4. Е. Бернейс виділив 4 етапи розвитку PR, які метафорично назвав: 1) епоха «до чорта громадськість»; 2) епоха «громадськість треба інформувати»; 3) епоха «треба добиватися взаєморозуміння»; 4) епоха «треба пристосовуватися один до одного». Подібні етапи визначає Р.Сміт: 1) ера маніпулювання (XIX ст.); 2) ера інформування (поч. XX ст.); 3) ера переконання (сер. XX ст.); 4) ера взаємовпливу (кінець XX ст.). Хронологія Дж. Грюніга і Т. Ханта: 1) обдурювання громадськості; 2) «громадськість може йти до чорта»; 3) громадське інформування; 4) пропаганда і переконання; 5) громадське розуміння. С. Катліп, Е. Сентер та Г. Брум виділили 6 періодів: 1) епоха «підготовки ґрунту» (1900-1917); 2) період

першої світової війни (1917-1919); 3) епоха економічного буму 20-х рр. (1919-1929); 4) епоха Рузвельта і період другої світової війни (1930-1945); 5) післявоєнний період (1945-1965); 6) глобальне інформаційне суспільство (з 1965 р. по сьогодні) (див.: *Катлін Скотт, Сентер Аллен, Брум Глен*. Паблік рилейшенз. Теория и практика. – с.143-145). Використовуючи літературу, ознайомтеся з хронологією та характеристикою кожного періоду. З'ясуйте чинники зміни етапів (епох) у розвитку зв'язків з громадськістю та основні події кожної епохи. Визначіть особливості сучасного етапу функціонування зв'язків з громадськістю. Прослідкуйте відповідність моделей етапам розвитку PR.

5. Охарактеризуйте моделі зв'язків з громадськістю.

4. Самостійна робота

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

"Управління громадськими та неприбутковими організаціями"

назва дисципліни

кількість годин СРС згідно з навчальним планом 108

Види самостійної роботи	Трудо- місткість (годин)*	Планові терміни виконання	Форми контролю	Максимальна кількість балів
Денна форма навчання				
I. О б о в ' я з к о в і				
<i>Види робіт на семінарських (практичних, лабораторних) заняттях</i>				
Виконання завдань практичних занять	10	Систематично	письмовий звіт або тести	10
Виконання семінарськихзанять	8	Систематично	письмовий звіт	10
<i>За виконання модульних (контрольних) завдань</i>				
Виконання семестрової роботи	6	Останнє заняття відповідного модуля	письмовий звіт	10
<i>За виконання завдань самостійного опрацювання та інших завдань</i>				
Реферат	10	Останнє заняття відповідного модуля	письмовий звіт	10
Разом балів за обов'язкові види СРСР				50
II. В и б і р к о в і				
<i>За виконання творчих завдань для самостійного опрацювання</i>				
Підготовка індивідуального навчально- дослідного завдання ІНДЗ	8	Відповідно до розкладу занять	письмовий звіт	4
Виступ на конференції	8	Відповідно до плану проведення конференції	матеріали виступу	3
Виступ на семінарі	6	Систематично	матеріали виступу	3
Разом балів за вибіркові види СРСР				10
Всього балів за СРС				60

5. Питання для самоконтролю

При вивченні дисциплін застосовуються модульна технологія навчання, які полягає в тому, що вона поділяє (дробить) інформацію на визначені дози-модулі.

Модульна система навчання дає викладачу свободу і гнучкість у виборі форм і методів навчання, дозволяє зменшити витрати часу на практичну підготовку.

До основних форм і методів навчання при усному викладанні вказаної дисципліни відносяться такі як: лекції, практичні, семінари, самостійна робота, захист рефератів, індивідуальна робота, доповіді, повідомлення, тестування.

Усі перелічені технології (методи) навчання сприяють вирішенню проблеми якості навчання. Оцінка якості засвоєння навчальної програми з нормативної дисципліни "Управління громадськими та неприбутковими організаціями" охоплює поточний контроль успішності, виконання самостійної роботи, модульний контроль та складання підсумкового іспиту.

Для поточного контролю засвоєння студентами навчального матеріалу під час аудиторних занять та у процесі самостійної роботи передбачено проведення модульної контрольної роботи, порядок проведення та зміст якої доводиться до студентів на початку семестру.

Рівень засвоєння навчальної дисципліни визначається за рейтинговою системою оцінювання.

Підсумкова оцінка якості засвоєння навчальної програми визначається за результатами іспиту. Поточна успішність включає письмові відповіді в ході аудиторних занять, оцінку засвоєння навчального матеріалу в ході самостійної роботи студентів, виконання завдань поточного контролю знань.

Нижче наводиться перелік питань для самоконтролю студентів.

5.1. Перелік питань для самоконтролю студентів

1. Статус громадських об'єднань.
2. Проблеми вдосконалення правового статусу об'єднань громадян в Україні.
3. Засновники громадських об'єднань. Членство в громадських об'єднаннях.
4. Легалізація громадських об'єднань. Її види.
5. Припинення діяльності громадських об'єднань.
6. Права зареєстрованих громадських об'єднань. Власність громадських об'єднань
7. Громадські організації з міжнародним статусом.
8. Документи, необхідні для реєстрації громадських організацій.
9. Легалізація політичних партій в Україні.
10. Політичні партії й вибори. Політичні партії й український парламент.
11. Держава й релігійні організації.
12. Профспілки й держава: аспекти взаємовідносин. Гарантії діяльності профспілок.
13. Права профспілок щодо організації страйків та проведення інших масових заходів.

14. Господарська та інша комерційна діяльність громадських об'єднань.
15. Державний нагляд та контроль за діяльністю громадських об'єднань.
16. Відповідальність за порушення законодавства про громадські об'єднання. Види стягнень.
17. Громадські організації: поняття, види, джерела правового регулювання.
18. Міжнародні громадські організації. Філіали іноземних громадських організацій.
19. Засновники молодіжних та дитячих громадських організацій, їх спілок. Членство в молодіжних та дитячих громадських організаціях.
20. Статус молодіжних та дитячих громадських організацій.
21. Держава й молодіжні та дитячі громадські організації.
22. Відповідальність молодіжних та дитячих громадських організацій за порушення законодавства.
23. Поняття й види політичних партій.
24. Засади створення політичних партій.
25. Статут та програма політичної партії.
26. Організаційна структура політичних партій.
27. Права та обов'язки політичних партій.
28. Власність політичних партій. Виробнича й господарська діяльність політичних партій.
29. Припинення діяльності політичних партій.
30. Класифікація політичних партій в Україні.
31. Держава й політичні партії. Вибори й політичні партії.
32. Конституційне закріплення принципу політичної багатоманітності.
33. Класифікація політичних партій в Україні.
34. Конституційне закріплення принципу ідеологічної багатоманітності.
35. Порядок реєстрації символіки громадських об'єднань.
36. Функції політичних партій.
37. Поняття та види партійних систем у світі.
38. Партійна система України.
39. Організаційно-правові засади впливу політичних партій на законодавчий процес в Україні.
40. Правові засади взаємовідносин між політичними партіями, між політичними партіями та громадськими організаціями в Україні.
41. Конституційне право на свободу об'єднання в професійні спілки. Законодавство про профспілки.
42. Право на об'єднання в профспілки. Членство в профспілках.
43. Статус професійних спілок.
44. Професійні спілки та держава.
45. Статути профспілок. Легалізація профспілок, їх об'єднань.
46. Права та обов'язки профспілок.
47. Конституційне право на свободу совісті.
48. Відокремлення церкви (релігійних організацій) від держави. Відокремлення школи від церкви (релігійних організацій).

49. Поняття й види релігійних організацій.
50. Релігійна громада. Релігійні управління й центри.
51. Монастирі, релігійні братства та місії. Духовні навчальні заклади.
52. Статути (положення) релігійних організацій. Реєстрація статутів (положень) релігійних організацій.
53. Припинення діяльності релігійної організації.
54. Власність релігійних організацій. Виробнича й господарська діяльність релігійних організацій.
55. Відповідальність за порушення законодавства про свободу совісті і релігійні організації.
56. Поняття благодійництва та благодійних організацій.
57. Засновники благодійних організацій.
58. Організаційно-правові форми благодійних організацій.
59. Державна реєстрація благодійної організації.
60. Права та обов'язки благодійних організацій.
61. Майно благодійної організації. Джерела формування майна та коштів благодійних організацій.
62. Господарська діяльність благодійної організації.
63. Припинення діяльності благодійних організацій.

7. Підсумковий контроль

Оцінка якості засвоєння навчальної програми з дисципліни "Управління громадськими та неприбутковими організаціями" охоплює поточний контроль успішності, виконання самостійної роботи, модульний контроль та складання іспиту.

Для поточного контролю засвоєння студентами навчального матеріалу під час аудиторних занять та у процесі самостійної роботи передбачено проведення модульної контрольної роботи, порядок проведення та зміст якої доводиться до студентів на початку семестру.

Рівень засвоєння навчальної дисципліни "Управління громадськими та неприбутковими організаціями" визначається за рейтинговою системою оцінювання.

Підсумкова оцінка якості засвоєння навчальної програми визначається за результатами іспиту, порядок проведення якого визначається робочою навчальною програмою.

Поточна успішність включає письмові відповіді в ході аудиторних занять, оцінку засвоєння навчального матеріалу в ході самостійної роботи студентів, виконання завдань поточного контролю знань.

7.1. Перелік питань до іспиту:

1. Загальна характеристика громадських організацій.
2. Передумови розвитку теорії громадських організацій.
3. Предмет та об'єкт громадських організацій.
4. Створення громадських організацій.
5. Соціально-економічна характеристика організацій громадського сектора
6. Межі між приватним, державним і третім сектором

7. Концептуальні особливості системи управління
8. Ключові відмінності організацій громадського сектора
9. Сутність стратегічного управління. Етапи стратегічного управління.
10. Методи стратегічного управління громадських організацій.
11. Система стратегічних, поточних та оперативних планів організації.
12. Принципи стратегічного управління.
13. Значення стратегічного управління діяльності організацій в умовах нестабільності зовнішнього оточення.
14. Підходи до стратегічного планування в громадських організаціях
15. Встановлення стратегічних цілей і завдань
16. Виявлення стратегічних проблем. Розроблення стратегічного плану організації.
17. Загальні стратегічні дилеми
18. Необхідність оцінки результатів діяльності організацій громадського суспільства
19. Теоретичні основи управління результативністю громадських організацій
20. Розроблення індикаторів результативності громадських організацій
21. Посилення системи управління результативністю громадських організацій
22. Застосування бенчмаркінгу для поліпшення результативності діяльності
23. Принципи менеджменту якості в управлінні результативністю
24. Використання фінансової інформації в управлінні результативністю
25. Персонал організації громадянського суспільства
26. Практична робота з персоналом неприбуткової організації
27. Основи мотивації персоналу організацій третього сектору
28. Визначення понять організаційно – правових форм громадських організацій.
29. Утворення громадських організацій та громадських спілок.
30. Права громадських організацій та громадських спілок.
31. Власність громадських організацій та громадських спілок.
32. Загальні засади благодійної діяльності в Україні.
33. Правове регулювання відносин у суспільстві, спрямованих на розвиток благодійної діяльності, утвердження гуманізму і милосердя.
34. Засади утворення і діяльності благодійних організацій.
35. Порядок надання та позбавлення юридичних осіб статусу волонтерської організації.
36. Особливості правового статусу волонтерів та діяльності волонтерських організацій.
37. Сутність і основні елементи системи зв'язків з громадськістю.
38. Організація та її роль у системі зв'язків з громадськістю як суб'єкта управління.
39. Громадськість та її основні характеристики.
40. Громадська думка, її рівні та роль у системі зв'язків з громадськістю.
41. Сутність і роль інформації у зв'язках з громадськістю.
42. Дослідні організації та агенції зі зв'язків з громадськістю. Їхнє завдання у формуванні та функціонуванні системи зв'язків з громадськістю.

43. Сутність організаційних форм управління зв'язками з громадськістю, процес їх становлення, розвитку та вдосконалення.
44. Служба зв'язків з громадськістю в структурі простої системи управління, її складові та основні завдання.
45. Основні напрями діяльності спеціалістів служби зв'язків з громадськістю.
46. Необхідність і сутність планування зв'язків з громадськістю.
47. Сутність сучасної корпорації як об'єднання (організації) з метою спільної діяльності.
48. Корпоративний імідж як образ корпорації.
49. Основні складові корпоративного іміджу та їх характеристика.
50. Фірмовий стиль. Інформаційний дизайн. Архітектурний дизайн.
51. Зовнішній вигляд працівників фірми. Стиль управління. Стиль ділових відносин. Стиль поведінки.
52. Особиста культура працівників корпорації.
53. Відносини корпорації з державними закладами. Відносини із засобами масової інформації.
54. Сутність, цілі та функції засобів масової інформації, їхні права та обов'язки.
55. Преса та її роль у системі засобів масової інформації та у зв'язках з громадськістю.
56. Радіо та його роль у зв'язках з громадськістю.
57. Телебачення як складний комплекс електронних, технічних, технологічних та організаційно-функціональних засобів підготовки, збирання, накопичення, переробки, аналізу та передачі інформації в різноманітних формах і на великий простір.
58. Сутність і особливості функціонування телекомунікацій різних форм власності: державних, громадських, муніципальних, акціонерних, кооперативних, приватних, можливість, необхідність та доцільність їх використання у зв'язках з громадськістю.
59. Статус громадських об'єднань.
60. Проблеми вдосконалення правового статусу об'єднань громадян в Україні.
61. Засновники громадських об'єднань. Членство в громадських об'єднаннях.
62. Легалізація громадських об'єднань. Її види.
63. Припинення діяльності громадських об'єднань.
64. Права зареєстрованих громадських об'єднань. Власність громадських об'єднань.
65. Громадські організації з міжнародним статусом.
66. Документи, необхідні для реєстрації громадських організацій.
67. Легалізація політичних партій в Україні.
68. Держава й релігійні організації.
69. Профспілки й держава: аспекти взаємовідносин. Гарантії діяльності профспілок.
70. Права профспілок щодо організації страйків та проведення інших масових заходів.

71. Господарська та інша комерційна діяльність громадських об'єднань.
72. Державний нагляд та контроль за діяльністю громадських об'єднань.
73. Відповідальність за порушення законодавства про громадські об'єднання.
Види стягнень.
74. Громадські організації: поняття, види, джерела правового регулювання.
75. Міжнародні громадські організації. Філіали іноземних громадських організацій.
76. Засновники молодіжних та дитячих громадських організацій, їх спілок.
Членство в молодіжних та дитячих громадських організаціях.
77. Статус молодіжних та дитячих громадських організацій.
78. Держава й молодіжні та дитячі громадські організації.
79. Відповідальність молодіжних та дитячих громадських організацій за порушення законодавства.
80. Правові засади взаємовідносин між політичними партіями, між політичними партіями та громадськими організаціями в Україні.
81. Конституційне право на свободу об'єднання в професійні спілки.
Законодавство про профспілки.
82. Право на об'єднання в профспілки. Членство в профспілках.
83. Статус професійних спілок.
84. Професійні спілки та держава.
85. Статути профспілок. Легалізація профспілок, їх об'єднань.
86. Права та обов'язки профспілок.
87. Конституційне право на свободу совісті.
88. Поняття й види релігійних організацій.
89. Статути (положення) релігійних організацій. Реєстрація статутів (положень) релігійних організацій.
90. Власність релігійних організацій. Виробнича й господарська діяльність релігійних організацій.
91. Відповідальність за порушення законодавства про свободу совісті і релігійні організації.
92. Поняття благодійництва та благодійних організацій. Засновники благодійних організацій.
93. Організаційно-правові форми благодійних організацій.
94. Майно благодійної організації. Джерела формування майна та коштів благодійних організацій.
95. Господарська діяльність благодійної організації. Припинення діяльності благодійних організацій.

8. Система оцінювання роботи студентів з дисципліни.

Система оцінювання знань, вмінь і навичок студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни "Управління громадськими та неприбутковими організаціями" передбачають лекції, семінарські та практичні заняття і виконання індивідуальних завдань.

Контрольні заходи включають поточний і підсумковий контроль.

Перевірка та оцінювання знань студентів проводиться у таких формах:

1. Оцінювання знань студента під час семінарських та практичних занять.
2. Проведення поточного модульного контролю.
3. Проведення підсумкового іспиту.

Оцінювання знань студентів під час семінарських та практичних занять має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи.

Об'єктами поточного контролю є:

а) систематичність, активність та результативність роботи протягом семестру над вивченням програмного матеріалу навчальної дисципліни; відвідування занять;

б) виконання завдань для самостійного опрацювання;

в) рівень виконання контрольних завдань.

При оцінюванні практичних завдань увага також приділяється якості, самостійності та своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком навчального процесу). Якщо якась із вимог не буде виконана, то оцінка буде знижена.

Поточний модульний контроль. Зміст підсумкового модульного контролю викладач доводить до студентів протягом двох перших тижнів занять. За результатами підсумкового модульного контролю студент має право на отримання семестрової оцінки без складання іспиту на підставі набраних ним балів протягом семестру. Модульний контроль здійснюється та оцінюється за такими складовими: за результатами оцінювання знань студента під час практичних, семінарських та лекційних занять згідно з графіком навчального процесу та проміжного тестування. Нижче наводиться таблиця відповідності підсумкових семестрових рейтингових оцінок у балах оцінкам за національною шкалою та шкалою ECTS.

Загальна оцінка за поточний модульний контроль розраховується як середня отриманих студентом оцінок.

Система оцінювання у семестрі

1. Аудиторна робота. Максимальна кількість балів – 40 балів.
2. Самостійна робота. Максимальна кількість балів – 20 бал.
3. Іспит. Максимальна кількість балів – 40 балів.

Критерії оцінювання знань на іспиті. Оцінкою “відмінно» відповідь студента оцінюється, якщо вона демонструє глибокі знання всіх теоретичних положень і вміння застосовувати теоретичний матеріал для практичного аналізу і не має ніяких неточностей. Оцінкою “добре» відповідь оцінюється, якщо вона показує знання всіх теоретичних положень, вміння застосовувати їх практично, але допускаються деякі принципові неточності. Оцінкою “задовільно» відповідь студента оцінюється за умови, що він знає головні теоретичні положення та може використати їх на практиці. Сумарна кількість балів та відповідність оцінки визначається за наступною шкалою:

До підсумкового модульного контролю з навчальної дисципліни не допускаються студенти, які не виконали самостійні роботи та інші обов'язкові роботи, і за результатами модульного контролю набрали 49 і менше балів.

Рішення про недопуск студента до підсумкового модульного контролю ухвалюється на засіданні кафедри.

Проведення підсумкового контролю знань. Результатом вивчення дисципліни виступає залік. Умовою допуску до підсумкового контролю знань є позитивні оцінки з поточного модульного контролю знань. Контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою. Максимальну кількість балів, яку може отримати студент протягом семестру становить 60 балів. На іспит відповідно відводиться максимальна кількість балів – 40 балів.

Оцінка 90-100 балів ставиться за глибоке засвоєння програмного матеріалу, застосування для відповіді не тільки рекомендованої, а й додаткової літератури та творчого підходу; чітке володіння понятійним апаратом, методами, методиками та інструментами визначення та оцінки якості, вміння використовувати їх для виконання конкретних практичних завдань, розв'язання ситуацій. Оформлення відповіді повинно бути охайним, логічним і послідовним.

Оцінка 82-89 балів ставиться за глибоке засвоєння програмного матеріалу, застосування рекомендованої літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами, методиками, вміння використовувати їх для виконання конкретних практичних завдань, розв'язання ситуацій. Але при розв'язку практичних завдань наявні помилки (математичні, розрахункові, тобто методичний підхід до вирішення задачі є правильним, але допущені незначні неточності у розрахунках певних показників), або не зовсім повна відповідь на питання. При цьому оформлення відповіді повинно бути охайним, логічним і послідовним.

Оцінка 75-81 балів ставиться за засвоєння програмного матеріалу; володіння понятійним апаратом, методами, методиками, однак допускаються помилки у розв'язку завдань та тлумаченні питань. Студент показує своє в цілому розуміння питання, однак допускає певні неточності. При цьому студент застосовує основні знання навчального матеріалу, що передбачені навчальною програмою. Оформлення відповіді повинно бути охайним.

Оцінка 67-74 балів ставиться за неповне засвоєння програмного матеріалу. Студент показує неповні знання з контрольних питань, плутається. Допущені неточності у судженнях, у висновках, однак основну частину студент розкриває. Завдання може не бути виконаним повністю, однак оформлення відповіді повинно бути охайним.

Оцінка 60-66 балів ставиться за неповне засвоєння програмного матеріалу. Студент показує своє в цілому розуміння питання, однак постійно плутається. Студент демонструє часткове вміння застосовувати теоретичні знання для розв'язання практичних задач: практичні завдання студентом виконуються в цілому, але при їх виконанні студент припускається значних помилок.

Оцінка 35-59 балів ставиться за недостатні знання, невміння застосовувати теоретичні знання для розв'язання практичних задач. При цьому студентом демонструються знання з основних положень навчальної програми, термінології та ключових питань.

Оцінка 1-34 балів ставиться студенту, що не опанував програмний матеріал, не може правильно виконати практичні завдання, стикається зі значними

труднощами при аналізі показників якості продукції, у використанні термінології дисципліни.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Список рекомендованої літератури

Картка інформаційного забезпечення дисципліни

№ п/п	Бібліографічний опис джерела	Місце знаходження (основні бібліотеки міста та ін.)			
		ЧНУ ім.П.Могили	Обласна наукова бібліотека ім.О.Гмирьова	Міська центральна бібліотека ім. М.Кропивницького	Інтернет, внутрішня мережа (адреса)
1. Основні джерела					
1.	Стратегічне управління: підручник/ Мізюк Б.М. Магнолія, 2006– 303 с.	+			
2.	Громадські об'єднання в Україні: навчальний посібник /за ред. В.М.Бесчастного : ІНЖЕК, 2007. 280 с.		+		
3.	Управління сучасним офісом (офіс-менеджмент): навч. посібник для вузів/ Шевчук С.П.: ЦУЛ, 2010-360 с			+	
4.	Управління трудовими ресурсами організації: навчальний посібник/ Круп'як Л.Б.: Кондор 2013-303 с.		+		
5.	1. Управління ресурсами: реалізація ресурсного потенціалу територіальної громади: методичні рекомендації/ Штирбов О.М. Вид-во ЧДУ, 2014	+			
2. Додаткові джерела					
1.	Кузьмінський В.О. Управління неприбутковою організацією: навчальний посібник/ Київ Видавництво "Логос", 2006. —350 с.				+
2	А.В. Череп Стратегічне планування і управління [Текст] : навч. посібник / А. В. Череп, А. В. Сучков. – К. : Кондор, 2011.–334с.				+
3	<i>Виноградський М. Д.</i> Менеджмент в організації: навч. посіб. для студ. екон. спец. вузів / М. Д. Виноградський, А. М. Виноградська, О. М. Шканова. – К.:Кондор, 2002. – 654 с.			+	

10. Словник дисципліни

Українською мовою	Російською мовою	Англійською мовою
Громадська організація	Общественная организация	Public organization
Неприбуткові організації	Неприбыльные организации	Non-profit organizations
Громадські спілки	Общественные сообщества	Public Union
Благодійні організації	Благотворительные организации	Charities
Стратегічне управління	Стратегическое управление	Strategic management
Професійні спілки	Профессиональные сообщества	Professional unions
Діаграма Парето	диаграмма Парето	Pareto chart
Крива Лоненца	Кривая Лоненца	curve Lonentsa
Менеджмент	Менеджмент	Management
Послуга	Услуга	Service
Продукція	Продукция	Product
Процесний підхід	Процесный подход	Process approach
1. Система тотального менеджменту	Система тотального менеджмента	Certification of Management Systems
2. Споживач	Потребитель	Consume
Товар	Товар	Goods
Системи менеджменту	Системы менеджмента	management System
3. Волонтерські організації	Волонтерские организации	4. Volunteer organizations
5. Зв'язки з громадськістю	Связи с общественностью	6. Public relations
Засоби масової інформації	Средства массовой информации	Media
Управління результативністю	Управление результатами	Management effectiveness
Об'єднання	Обединения	Uniting the
Управління діяльністю персоналу	Управление деятельностью персонала	Management of the personnel
Третій сектор	Третий сектор	Third sector
Правові основи організації	Правовые теории организации	Legal basis of organization